

Gudstjeneste i Lille Lyngby Kirker

den 29. december 2013

Kirkedag: Julesøndag/B

Tekst: Matt 2,13-23

Salmer:

SK:

LL: 123 * 132 * 126 * 130 * 104,5 * 129

Da Jesus bliver født i Betlehem, er det bare en begivenhed, der sker i en afkrog af verden. Uden verdens bevågenhed eller interesse. Hvis ikke det havde været for englene, så var kendskabet til begivenheden slet ikke kommet uden for stalddøren. Men det var ikke bare et barn. Det var et lille barn, men det lille barn havde stor betydning for hele verden.

Kun en kort tid derefter får dette lille barn hele verdens opmærksomhed. Hele verden er måske så meget sagt; men det får omverdenens opmærksomhed. Kong Herodes er meget interesseret i det barn, som vismændene har fortalt ham om.

Herodes er både syg i hovedet og i hjertet. Han er magtbegærlig, ærgerrig og vanvittig jaloux. Han gik ikke af vejen for at myrde både sine børn og koner, som han havde ti af, hvis han følte sig truet på sin magt. Og det var nok, at han følte det. Der behøvede ikke være kendsgerninger bag. Det er "sjovt", som mange af historiens magtmennesker er fuldstændig forskruet i hoved og hjerte. Og de skyer ingen midler for egne mål. Og paradoksalt nok, så er mange af dem som menneske uden for magtens trone egentlig temmelige ynkelige. Det betyder ikke, at vi skal have ondt af dem. For selv om man har det svært med sig selv, og selv om man har mulighederne, så har ingen ret til at udøve egen magt over andre mennesker. Men vi kan sagtens møde sådanne

magtmennesker også i dag i foreningslivet, i politik, i erhvervslivet, i kirken og i familien. Og det gør som regel mere ondt end godt. Og hvor stor skade kan et lille nyfødt barn gøre? Hvor stor en trussel kan det udgøre? Så stor, at det berettiger drab på en hel landsbys små drenge?

Der er nogle, der betvivler den historiske ægthed bag historien om barnemordet i Betlehem. Der er sågar også dem, der betvivler ondskaben i det. Hvad det angår kan man bare lukke op for TV. Taleban, krigen i Syrien, opstande i div. afrikanske lande er bare nogle få eksempler på, at det finder stadig sted: uskyldig massakre af mennesker, og det er alle steder for at fastholde eller tilkæmpe sig magt og skabet et magtbillede, hvor truslen om det forfærdelige får folk til at makke ret.

Herodes' jagt på barnet får den konsekvens, at Josef tager sin lille familie og søger asyl i Egypten. Paradoksalt nok søger Josef tilflugt i det land, hvorfra Israels folk mange år tidligere flygtede fra, og dengang i et begivenhedsforløb, hvor Farao viste sig i al sin pompøse magts afmagt over for Guds folk.

Jødebarnet Jesus skjules i Egypten. Engang i en fremtidig påske vil han være offerlammet, hvis blod løber ned af træstolpen som frelsens blod, offerblodet til Gudsfolkets frelse og udfrielse.

Jesus er af Davids slægt. Kongeslægten i Israels historie. Levi slægt er præsteslægten i historien. I den slægt var der en gang et andet barn, der blev skjult i Egypten, og som senere smurte blot på dørstolperne og blev Israels folks befrier: Moses.

Der kan trækkes mange linier tilbage til paralleller i historien. Og alligevel er det ikke paralleller. Det er ikke således, at vi kan sige, at historien gentager sig. Men det viser, at Gud følger

op på historien. Hvad der sker med Jesusbarnet er en følge af noget, en opfyldelse af noget, der har været længe undervejs. Noget, der har ventet på sin tid. Gud har ventet til den rette tid var.

Julens lille barn fødes i det skjulte, og da omverden bemærker det, må han skjules i det skjulte. Alt sammen indtil tid er.

Dagens evangelium rører ved et emne, det er værd at bemærke. Et emne, som berører mange menneskers hverdag og trosliv og faktisk ofte dukker op i diverse samtaler.

Det handler netop om Guds følgen op på historien og løfterne, når tid er. Det, der så poetisk også kaldes for *tidens fylde*. Og gang på gang hører vi i Matthæusevangeliet, at dette og hint sker, for at det og det skal opfyldes, som Herren har talt ved profeten.

Indrømmet med det samme, at det emne rækker langt ud over en prædikens tidsmæssige formåen. Men det er jo ikke forbudt at tænke videre efter gudstjenesten. Og mange tænker netop over dette, at Gud har bestemt at... og Han sørger for, at det føres igennem. Har Gud bestemt alt? Er alt planlagt fra Guds side? Er alting forudbestemt?

Det tror jeg ikke, det er. Tanken om altings forudbestemmelse er for mig helt absurd. Helt overordnet set betyder det, at vi er totalt uansvarlige for, hvad vi foretager os. Og alligevel skal vi stå til regnskab for det. Der er i tanken om forudbestemmelse en indlysende mangel på logik i logikken. Men, der er heller ikke meget menneskelig retfærdighed i Guds retfærdighed. Guds retfærdighed lader nåde gå for ret. Gud retfærdiggør synderen. Så måske – målt i vores begrebsverden – er Guds logik og ulogisk for os. Men alt dette bliver meget nemt absurd.

Hele forudbestemmelsestanken bliver absurd. Hvor langt går den tanke? Er det næste, jeg foretager mig forudbestemt? ”Nej, så langt ned i detaljer går det ikke”, siger mange, og derfor kan vi stadig tale om ansvarlighed.

Jeg tror bare, at taler vi om Gud Herren, så taler vi om helheden, hvor absurd den så end må være. Så kan vi ikke holde noget inde for en bagatelgrænse, som er undtaget Guds forudbestemmelse. Hvis Gud har forudbestemt alt, så har Han forudbestemt **alt**, hvilket for mig er temmelig absurd og jeg tror også, at det er ubibelsk og forkert om Gud.

Men, jeg tror, at når det handler om frelseshistorien, om menneskers frelse, så har Gud bestemt, som Han har forudsagt. Mennesket er alt for dyrebart til, at dets frelse eller fortabelse skal afhænge af tilfældigheder eller hovsaløsninger. Guds kærlighed til mennesker er så stor, at her får tilfældighederne ikke lov at råde. Derfor sker Jesus-historien for at opfylde, hvad Gud har lovet ved profeten.

Så skal vi jo heller ikke glemme, at Jesus også i sin barnlige skikkelse er Guds Herren i sin åbenbaring. Så hvad der sker med Jesus, sker med Guds selv. Gud har altså forudbestemt, hvordan Den Hellige Treenighed skal handle for at frelse mennesket. Derom har Han givet løfter og deri handler Gud i tidens fylde.

Når det gælder vore liv, tror jeg, at der er forskel på, at Gud forudbestemmer og forudsiger. Gud kan godt forudsige os, at handler vi så og så, så sker det og det. Det er ikke anderledes end, at forældre i deres livserfaring nogle gange bedre end deres børn kan se konsekvenser og følger af handlinger. At forudsige konsekvenser er ikke at forudbestemme handlinger.

Jeg tror ikke, det enkelte menneskes liv er forudbestemt; men det er forudbestemt, at Gud vil gøre alt for at række mennesker frelsens nådesmulighed.

Det, som sker med Jesus, sker for at opfylde Guds frelseshistorie, Guds løfter. Derfor gælder det også, hvad der er sagt ved profeten:

Der er håb for dine efterkommere, siger Herren.
Dine børn skal vende tilbage til deres land.

Også dette løfte får sin opfyldelse ved Jesus. Ikke ved barnet Jesus, men ved himmelkongen Jesus Kristus, når tidens fylde er, og han i sin himmelske herlighed sætter alle onde magtmennesker på plads, og – som han selv blev reddet fra en af dem, vil han redde os fra ondskabens fortabelse og hente os hjem til sin evige herlighed.

Ære være Gud i det højeste og på jorden!
Fred til mennesker med Guds velbehag!